

# TELEGRAFUL ROMANIC

Nº 99. ANULU XVII.

Telegraful este de done ori pe sepm  
ană: joi și Dumineca. — Prenume-  
ratiune se face în Sabiu la expeditor a  
foie pe afara la c. r. poste, cu bani  
gata prin scrisori francate, adresate  
către expeditor. Pretul prenumerati-  
unei pentru Sabiu este pe anu 7 fl. v. a.  
ear pe o jumătate de anu 3 fl. 50. Pen-  
tru celelalte parti ale Transilvaniei și pen-

ro provinciele din Monarchia pe unu anu  
4 fl. era pe o jumătate de anu 4 fl. v. a.  
Pentru princ. și ter. straine pe anu 12  
pe 1/2 anu. 6 fl. v. a.

Inseratul se plătesc, pentru  
întea ora cu 7 cr. sîrbiu, pentru  
a dou'a ora cu 5 1/4 cr. și pentru a  
treia repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

Sabiu, în 1426 Decembrie 1869.

## Invitare de prenumeratiune

### "Telegraful Romanu".

Apropiandu-se începutul anului 1870, se deschide prin acăstă prenumeratiune nouă la acesta făia. Atrăgându-atenția onorabilului public ca în anul urmatoriu, fiindu-sinodul arhiepiscopului în primavăra și congresul metropolitan în toamnă, "Telegraful Romanu" va fi de interes deosebit din această privință. El va fi diuariul celu mai de aproape de lucrările acestor reprezentanți naționali bisericesci și prin urmare, i va fi cu putinția ale să aducă mai îngrăba de cău, ori care altu diuariu românescu.

"Telegraful Romanu", va fi că și pâna acum de două ori pe sepmăna Joi și Dumineca. — Pretul abonamentului e:

Pentru Sabiu pre anu 7 fl., pe 1/2 de anu 3 fl. 50 xr., pe 1/4 anu 1 fl. 75 xr. v. a.

Pentru Transilvania și Monarhia austro-ungurească pe anu 8 fl. pe 1/2 anu 4 fl. pe 1/4 anu 2 fl. v. a.

Pentru România și străinătate, pe anu 12 fl., pe 1/2 anu 6 fl., pe 1/4 anu 3 fl. v. a.

DD. abonanți suntu rugati a nu întârziu cu trimiterea prenumeratiunilor.

Adresele ne rogăm a se scrie curat, și epistolele de prenumeratiune să se trimită francate — adresându-le de dreptul la

Editură „Telegraful Român“  
in Sabiu.

de dunare se au simtito numai decât și în tierile aceste. Locuitorii loru avu și mai nainte lupte necormate, parte cu vecinii loru despre media noapte, parte cu cei despre apusulu de media noapte, și unii și alții voieau să supuna locurile acestea suzeranității loru. Dedat la reșele locuitorii acestorui tieri înfruntara cu eroismu pre toti inimicilor loru, chiar și pre inimiculu celu nou despre mediadisaratu, pre turcu, încât cu toate că pre acele tempuri era grăza și spaimă Europei și cu toate că inimiculu acestu nou învinse armate mari de poloni, unguri, nemți și francezi, cu români dintr-o dunare și Carpați tratara ca cu unu poporu egal în puterea armelor. Tratatele de sub Mircea și Stefanu dovedesc unu respectu forte însemnatu alu turcilor față cu români.

Impregiorarea acăstă este onorifica pentru români în practică și a fostu și dăunosa pentru civilizația europeană. Pentru că români de cădă nu erau amintiți de creștinii poloni și ungari nu se demiteau în nici o tocmai cu acești inimici ai religiunii creștine și prin urmare ai civilizației; astă înse pentru că să scape de absolutismul papistu, carele se nisută a sterpi creștinismul celu cu principiu liberali, au preferitul alu pune pre cestu din urma la apostolul puterii celei mai valoroase de pre uicele tempuri, numai că sălu potă măntoi pentru alte tempuri mai bune.

Istoria ce a dreptu ne arată multe calamități urmate din desvoltarea acăstă e evenimentelor, pentru că de o parte turci, scindu-se de partea românilor linisiti, cetezara a petrunde mai departe în Europa apusena, pâna înaintea Vienei; de alta parte nimicindu poporele ceste din urma, avu mai multă îndrăsněla de a nu respecta tratatele încheiate cu români și asiā a lati puterea loru devastătoare preste o parte însemnată a Europei și a înăpoiă în desvoltarea ei pre seculi.

Certele, neintelegerile și rivalitățile asiā dăra au avut totu acele urmări pâna de departe în mediu Europei. Dăra tierile mai departate după unu tempu ore care s-au reculesu și au scapatu, pre căndu tierile dintre dunare și carpati, că cele mai de aproape și mai la îndemâna, devenise prin mijlocirea grecilor fanariotii nisce tieri de pradă și de jefulu turcilor. Era sositu unu tempu căndu ei veneau și carau omeni și averile loru în Turcia, căndu omorean pre insisi domnii tieriei în palaturile loru, căndu ardeau orasie și pre locuitori li treceau sub ascuțitul sabie: pentru că fanariotii desarmase tierile și resbelosii de sub domnii cei vestiti, alergau de se ascundea prin creparturile muntilor și în tieri straine. Ba aduse tierile la atâtă umilită, incătu numele locuitorilor de român eră unu nume de rendu, unu nume de despreținitu în tieră loru, în tieră româna exclusiva.

Se implu paharulu, și poporul român, dintre dunare și carpati (sub Tudor) preinde armele și se reclama autoritatea ce o perduse, în acelăși tempu, căndu și grecii din vechia Achaea și reclamau libertatea.

Reclamarea acăstă radinata pre victoriele cele măretie de sub Mircea, Mihaiu, Stefanu și alti domni renomati nu permisera a se scote din rădacia tocmai insuflate de virtutea româna și efectuite între turci și români. Sub protestul de a le da acestoră valoare vedem amestecul Russiei, carea, după morțea Poloniei, devenise vecină românilor.

Noi nu scriem din punctu de vedere alu simpathiei, ei după intemplerile cum ni le ofere trecului. Noi nu aplaudăm regulamentul organicu al lui Kiselefu, introdusu în tierile romanesci dela dunare, dăra trebuie să recunoștemu, că prin acăstă și prim influența rusescă de atunci să a pușcapetu și întrigilor fanariotilor și jafurilor turcescii și poporul român indigena să a pușcapetu pre calea unei noue vietii, a venit la cunoștința de sine, incătu astădi o vedem binisioru emancipata chiaru

și de influența rusescă, ce cu tempulu devinea totu mai pericolosa, o vedem emancipându-se incetul cu incetul și de alte influențe.

Amu disu o vedem emancipându-se incetul cu incetul, pentru că influența străină și astădi e puternica în tierile din țestină.

Schimbările aceste spre bine nu sî-au restrinsu influența numai în marginile locurilor dintre carpați și dunare, ci au datu impulsu spre libertate, spre dezceptare pentru civilizație și dincolo de dunare. Serbii și Bulgarii și alte popore din imperiu încep a se miscă și a pretinde totu mai cu curagiu drepturi egali.

Romania de astădi dăra a fostu stăvila în carea să a lovitu mai întâi puterea musulmană de a simtito o sguduitura internă celu putin. Ea, prin situația ei geografică politică a adusu schimbărea, carea a elatinat povera ce apăsa pre poporele creștine din orientu prin amestecul Russiei și a altorui puteri în afacerile poporelor din orientu. Ea ar trebuu se fia și de aci încolo unu modelu alu deșteptării în privința civilizație pentru poporele creștine din imperiu otomanu preste totu; ea însă și educătorea în privința naționale a tuturor românilor căti se ofla în partea de dincolo de dunare.

Spre a-si putea îngusti una rolul asiā de însemnatu și trebuie să-si reguleze puterile intelacuialii și materiali de asiā, incătu se lucre în armonia, dăra nu ea se macine prin fragmentari și frica personali, după cum suntemu siliți să vedem ca se intempla de vre-o doi-spre-dieci ani începă.

Acă inse inca nu se completează missiunea a in orientu.

## Dietă Ungariei.

In siedintă din 17 Iulie după autenticarea protocolului, anunță presedintele mai multe petiții; intre altele ună a casei deputatilor pentru crescerea facsei de coartiru.

Petiționea se predă comisiunii economice.

C. Szell predă petiția a 95 de comune spre înființarea unei curți judecătorești în St. Gotthard; G. Lindner predă spre înființarea unei curți judecătorești în Sighișoara, precum și din partea altoră, alte de acest felu, care totu se predau comisiunii respective.

Comitele E. Zichi interpelă pre min. de comunicare, ca nu are de eugetu, în folosul negoțiilor și al industriei, a compune o comisie, care se reguleze tarifele de transportu.

Interpelantele se provoacă, că să-si motiveze propunerea, la acei barbati, care stau la cărma, și cari de mai înainte aru și facutu o astfelui de propunere, de vreme ce lipsă unei modificări a tarifelor de transportu e cu atâtă mai invăderata, cu cătu și acum ne servim de tarifele sistemului vechi, care aru și cele mai scumpe dintre cele continentale.

La ordinea dilei e proiectul de lege prin care să se prelungiasca activitatea curției judecătorești de finanțare pentru anul viitoru.

G. Várady e pentru proiectu, propune înse, că casă sa se pronuncia în forma de concluziune că dela 1 Ian. 1870 va începe activitatea judecătoreștilor finanțiali, și în locul acelora va intra judecători a civila.

Lonyay min. de finanțe declară, că e de prisosu, de vreme ce judecătorele finanțiale suntu déjà privite de provisorie.

Bóboray e contra proiectului; regimul a creditu legile finanțiale absolutistice și cu densele și ură poporului.



tinerimea româna și prin cele-lalte jurnale române, se participedie.

Continându-dara relația din Iunie a.c. cu privire la caușa acăstă: ne tienem de datele tineriei aspiranti români merseri în corpore la locuința lui Cimponeriu, spre a-i mulțumi pentru ostenele nemarginite, și buna-voința dovedita către densii.

Vorbitorulu su amicul și confratele nostru G. Rudeu, din acela căruia leuventare reproduceam numai următoarele: „Mai tôt suntu trecătorie, mai tôt intemplantimete pieru in scurtu tempu din memori'a mintie omenesci, pieru pentru ca nu suntu inseminate, nu suntu demne de a atrage atenția omenimei; există însă totuști unu tesaaru carele nu e supusu perirei, carele din contra din di in di totu mai tare infloresce, totu mai tare lucesce, si acel'a e fapt'a buna din care provine o noreea și meritul u.

„Acești trei factori luminăză că trei luceferi pre acelu indiestratu cu densii. Lumin'a loru insuflă simpathia, iubire, amicului; iera respectu, frica și umilinția inimicului.

Români, tinerimea româna din anii trecuti, din tempul presentu, tinerimea româna carea Te privescă in momentul de facia, stimează in personă d-tale o persoană in care suntu concentrate binefaceri, onoreea și meritul celu mai frumosu.

„Români suntu mai săra, exceptiune pedepsită de sörtea fatală, ca nu posiedu materialu, că astfelu sa-si pote dă pronoutii saracuti la invetiamentu seu se pote continua studiele incepute, că mladițile națiunii noastre sa se pote radica la lumanul culturei moderne, că sa se pote asemenea cu generaționile noue ale altorui naționalități. Si asiă multe talente esclente a deboutu se piéra, săra a putea dovedi lumei puterea spirituală, înaintea cărei a astădi lumea întrăga 'si apléca genunchii.

„Dara provedinti'a căndu vede, ca unu poporu, o națiune e periclitată, — se indura și tramite barbati, cari suntu capaci, a delatoră și departă periculele amenintătorie cu mōrte.

„Astădi tinerimea româna Te privescă că pre duplo din acesti barbati, din acesti salvatori ai ei, că pre unu mare bine-facatoriu alu ei, carele și conlucratu din respusteri, spre a aduce la mijlocul materialei, carele n'ai întăriat nici căndu a-i dă svaturile cele mai sincere, bune și folositorie.

„Avendu-dara placut'a insarcinare din partea tinerimei române dela cursulu telegraficu alu anului presinte, me tienu feice de a-ti pute aduce multiam rile noastre. Primescă dara M. O. Domnule! cele mai profunde multiamiri din parte-ne pentru bunătatea de care ne-ai facutu partasi in inteleșulu celu mai deplinu. Dara nu Te superă, de că vomu apelă și in viitoru la gratia d-tale, și ne vomu luă refugiu in casu de lipsa sub scutul aripilor d-tale; sa ne fiu patronu pre carieră noastră.

„Dee provedinti'a că și tinerii români din cursurile viitorie, tinerimea întrăga se guste din svarurile-Ti bune, folositorie și fericitorie in asemenea mesură că noi; dee D-dieu sa ti ajungi tôt scopurile dorite; dee provedinti'a, că dimpreuna cu magnific'atia domnă, carea e o flóre din un'a familie de cele mai ilustre ale naționalei române, se traiescă la multi la multi ani fericiti!“

Dlu Cimponeriu respuse cam următorie cuvințe: „Me băcuru, ca iera vedu contingentul telegrafistilor români marindu-se; ca vedu iera unu număr frumosu, esitu cu calcule laudabile la esamenul de statu, me bucuru și de cuvintele de recunoștință, ce avurăti bunătate și mi le imparti. Eu din parte-mi ve spunu numai aceea, ce am spusu și altorui frati de unu săngă la asemenea ocasiuni, adeca; ca meritul la esamene, unde a-ti esclatu, e in prim'a linia alu d-yostra; iera eu mi-amu facutu numai datorinti'a.

„Acum însă mai adangu aceea, ca-mi pare reu, ca nu amu bratii mai mari, spre a putea cuprinde tota națiunea; ca nu amu avere materiale și venituri mai mari, spre a le imparti cu fiii națiunii cei saracuti dara cu capacitate rara; mi pare reu ca nu amu terenii mai largi de activitate, se dau dovedi națiunii noastre, ca faptul e iera nu vorbele găle i suntu folositorie, și o potu fericii.

„In modestă mea puselione sum multiamitul de că sciu, ca-mi ve-ti pestră memoria bona; recunoștința vine de multe ori mai tardiv, dara to-

tusi nu poate remane afară. Conscientia mea domnilor! E cea mai curata, adorescul numai că se devinu în o puștiune, in careana-si poate mai multu face“.

In fine ce-va despre denumirile și promovările facute in institutul telegraficu din Iunie a.c. pâna acum sub referat'a lui secretarul Cimponeriu. S'au înaintato următorii telegrafisti de a II cl. la I clasa căte cu 700 fl. v. a și 120 fl pentru charturu:

Constantin Savu, Georgiu Serbu, Constantin Cimponeriu, Grui'a Liub'a și Stefanu Ioanoviciu.

S'au întarit in servitul definitiv căte cu 600 fl. Albionu Nasuti, Georgiu Liub'a, Estimiu Ciobanu. S'au denușit de nou că telegrafisti de a II cl. căte cu 600 fl: Romulu Leot'a, Demetru Siotu, Urosiu Ioanoviciu, Samuil Lovitia, Ladislau Mant'a, Semproniu Simionescu, Iosifu Crenianu, și Ladislau Ruscaiu.

S'au denumit de practicanti căte cu 300 fl: Constantin Coti, Nicolau Olteanu, și Vicentiu Iancu.

S'au clasificat de nou spre servitul telegraficu din cursulu toamnă acum finite și voru și denumiti cătu de curendu: Iosifu Zacharia, Pascu Milu, Georgiu Rudeu, Vicentiu Angelescu, Stefanu Popoviciu, Atanasiu Mircu, Ioachimu Michaiu, Nicolau Marcu, Stefanu Marcu, Nicolau Crenianu și Marcus Barbu.

Dumnedeu cu noi, cu sprințitorulu nostru și cu caușa noastră.

Mai multi cursisti absoluci.

### DISCURS

În prezența de săntul Andrei de directorul școlei capit. gr-or. din cetatea Fagarasului, Ioanu Dim'a Petrasie.

„Scopul educatiunii este dă desvoltă in viață individu totu perfectiunea, de care elu poate fi capabilu.“ (Cant.)

Dominilor și Domnelor!!

Lumin'a și cultur'a striga undele Temisei! Lumin'a și cultur'a se aude de pre pitorescile maturale Senei! Iera Dunarea și Rinul simbolurile vechimii le apröba ideia printr-un putericu echo! — Luminarea genului umanu — unu din cele mai importante cestioni, ce a preocupat vr'o data muntea omenescă. Punerea in lucrare a acestei idei s'a perpetuat in toti secolii — dela inceputul celei mai dantei și pâna in secolul, in care ne gasim. Spirite mari ale treorului și ale presintelui au impinsu astă cestionei și de tare preterenul discussiunii; incătu ele se se încercă a scruta pâna in fondul istoriului umanu. Lucrul insa a ramas misteriosu, pentru că cine din muritori a putut permuta pâna in cele mai dinlaintru ale spiritului umanu?

Nu este datu ochialui omenescu a zari ale lui limite. Unu adeveru inregistrat de istoria noastră de tôt dilele! Totuște-unu dela inceputu și pâna astădi coborindu prin toti secolii pâna la tempulu, in care traimus, astă cestionei s'a pusu mereu pre teramulu discussiunii: și nici odata nu s'a potutu resolve definitiv. — Cu tôt astă omenimea înaintea mereuasii in totu ce se numesce progresu și virtute; pentru că Domnedieu a disu anteu lui omu: Te amu pusu stupânu pre acestu pamentu; mergi înainte și maresce căile provedintiei! Iera Salvatorulu a predicat omenimei supremele cuvințe: „Fiti deseveriți precum și tatalu vostru celu din ceriuri deseveriți este.“

Eac'a la ce ne chiama măntuitorulu lumii — la perfectiune. Eac'a calea către virtute! Intrebămu acum: nu se framântă ore omenimea de seculi pentru dă urmă acestorui inalte concepte divine? Universulu observandu legile eterne ale lui Domnedieu urmează, progresandu către tint'a sea finală. Se sia ore omenimea substrașa dela marea actiune a naturei? Se sia ea ore statuaria in calea sea? Nu, din contra ea tinde la perfectiunea cea mai posibila, de care este genul umanu capabilu.

Eac'a caracteristică tuturor secolilor, de căndu tiene aminte genul umanu și pâna la epoca in care traimus: ca omenimea înaintea in cultura și științia cu rapiditate! Marézia privilegiu a intemplierilor omenesci, alu cărei cercu se măresce și se lumină în prefață vîcă, ce cade in vecinicia!!!

A face istoricul progresului pre-pamentu: acăstă aru fi o istorie de inaltă concepție. Acăstă aru însemnată a scrie cartea crescerei nemului omenescu — și atunci aru trebuit să ne aprofondăm in adâncimea temporilor trecute in vecinăcia cu 3000—4000 de ani înainte de vremea, in care traimus. Pomenim aici pertangentem: Egipci, Athenele, Rom'a, care au mari titluri de renumoscintia la progresele, ce le a facut omenimea in calea virtutii. Iera Cristianismul are cele mai mari titluri de recunoștință in rădicări și așa mulți la sublimitatea și a sfintiei sale. Cu toate astea și după inaugurarea erei cristiane omenimea vră se mai ratăcescă inca multu tempu!

Că sa tacem de alte tempuri, medieevalu ne da numeroase exemple de acestu tristu adeveru. Intregul medieavalu nu este: decât o propastie oribilă de o ratărire imensa a omenimei pro calea vîtiilor! Omenimea s'găduia prin felu de felu de calamități ratăciile din calea adeverului, și ei impins de unu sentiu spaimantatoriu de orgoliu, de proprietate și de o lacomia infernală n'au mai vrut sa recunoscă facia cu semenii loru referintie de egalitate, fraternitate și ecuitate, pre cari Domnedieu le pretinde dela muritori a fi observate.

Libertatea și proprietatea erau prescrise pre-pamentu! Pre ultim'a trăpă a scării sociali gasim lipsă mai multu său mai pucinu absolută de proprietate: miseria. Pre ultim'a trăpă a scării politice, gasim lipsă mai multu său mai pucinu absolută de libertate: sclavia. Miserică și sclavia: doi feti hidosi ce le au datu nascere și boiarilor violându sănătele raporturi de egalitate dintre omu și omu! Miserică și sclavia! — donec fapte in eternu conexe, cari s'au ivit pre-pamentu printr'unu excesu de o coruptie bizara, că și avă sorgintile in posesiunea omului de către omu: adeca inegalitatea naturală a gentilor și a individilor. Sunu elemente, donec forte: sentimentul Eului și sentimentul raporturilor omului cu semenii sei. Si printr'unu excesu, de care cea mai mare parte din omeni nu sciu in totuște-unu a se aperă, și sacrifică ori ce personalitate umana, ori ce libertate, ori ce morală! Astufuliu sentimentul Eului violându sănătele raporturi de egalitate intre muritori a datu nascere sclavagiu și acestă miserică! — La acestu punctu extremu se gasiea omenimea in medieavalu. Libertatea și proprietatea erau posesiunea numai a cătoru-va aristocrati cari dedesera in schimb poporul miserică și sclavagiu! — Tristă stare. Nime nu se interesă de sörtea, de crescerea omenimei; căci cei ce erau chiamati a dă directiva poporului: regi, principi, duci etc. faceu meseria din coruptie și unu merit din desfrâu!

La atâtă vanitate ajunsese omenimea. Nime se gădea la miserică plebe legată de glia! Nime nu se uită la sclavul, ce și manca amăra pâne in față plina de lacrimi! Nime nu tine compu de deplorabilă sorte, la care ajunsese genul umanu!

Pote ca provedinti'a a dispusu, că omenimea se trăca prin atatea fatalități, că mai pre urma să-si văda idealul seu in adeverul lui sublimitate. — Déră starea acăstă de anomalia n'a potutu tine multu, căci mărele procesu alu universului progresându in calea sea duce cu sine tôt, ce-lu compunu, către tientă finală, către perfectiune. Niciodată omenimea dara nu s'a pututu subtrage din marea actiune a naturei cu tôtă pedecele, căci i se opunea. Căci o voce divina — spiritulu templului — dice omenimei: „Scăla-te din pulbere și te năști, cătu de frumosu este destinul teu! Invetă-ți pre fiii tei, că este unu Dumnedieu, înaintea cărui a toti muritori suntu egali. Arata-le, că chiamarea loru pre-pamentu este dă se radică la demnitatea, ce a desfipt'o Domnedieu sfintie omenesci! Spune-le, că chiamarea loru pre-pamentu este dă dă o astufuliu de educatiune loru și următorilor loru: în cătu omenimea pururea avendu in videre frumosul seu idealu să mărgă nestramatul pre calea virtutiei!

Totuște-su bune! Dara cine să ia initiativă? Cine să începe la regenerarea omenimei la unu actu de cea mai imensa extensie? Care din populi să dea primul semnal pentru desceptarea omenimei? Oră venea și criză schimbării se apropia. Eaca grandiosă revoluție francesă se ivesce in totă splendoră sea, anunțându populilor sărele libertăției! Deodata se lumină muntii și câmpie! Oră bate și trimită francesa sună emanciparea populilor. Unu populu că francesu

am trebuit să intrevină și să spargă odată pentru totu-déon'a lantiorile, ce tiene pre omenime în regresu.

Revolutionea francesă de la omenimea avansu în calea progresului; căci acum sclavagiu era sădut din radacina și aristocratismul lovit de moarte prin eroică mână a soldatului francez. Ei bine, după acestu evenimentu pré remarcabilu populi au inceputu a suflă mai liberu. Fiii omenilor au inceputu a-si aduce aminte de nobila origine, și de frumosulu idealu omului! — Sentiul naționalu reinvia; artele, sciintiele, începându a inflori și a luă dimensiuni totu mai mari, încătu de atunci începeau a inceputu a inainta omenimea în cultura și sciintie cu rapiditate; căci în rapiditate toti omenii reclama dezvoltarea armonica a facultătilorlor lor. — Astfeliu omenimea după 10 vîcoare de o caletoria gresită vediendu-se scapată de catenele servitutei a inceputu a medita seriosu, cum se repereze, ce a perduț mai înainte? Ce educatiune sa dea fiilor ei, că se armonizeze cu frumosulu destina alu omului? Eata cestiuni de eea mai mare importanța, pentru a cărora deslegare s'a trudit omenimea sute și mii de ani!

Lasându insa la o parte cele-lalte direcțiuni, în cari au facutu populi progresu, me voiu margini numai pre lângă instructiunea publică, ce a devenit în tempul actuale obligatoriu la toti populi, ce vră sa tienă coutu de existența lor. Astfeliu poporele au inceputu regenerarea fililorlor prin a reorganiză instituțile de educatiune în sensul principielor pedagogiei moderne! Omenimea a venit în fine la convincere, că „educatiunea trebuie se pună la lumina idealulu omului.“ Spre scopulu acesta immultira ei instituțile de invetiamentu și crescere după trebuintia — lasându libera intrarea pentru toti cetățenii de ori-ce stare, de ori-ce condiție. Dara domnii mei și domnele mele! căci omulu era privită acum de cetățenii alu lumiei întregi că și sciintia că și cultură!! — Este o pré frumosă pagina în istoria poporilor observându cine-va importantia ce au pusu ei pre educatiune și instructiune, reformate prin barbati carunții pre vastulu campu alu pedagogiei! — Scăla, dică ei, are missiunea de a dă familiei, bisericiei, statului și nației barbati apti pentru chiamarea, ce i ascăpta în vietia că membri ai marei societăți omenesci. Se o și punemu dura pre adeveratele ei base.

(Va urmă.)

## Varietăți.

\*\* (Partidele și organele lor.) Foi'a diplomatică a contelui Bethlen dice, că un'a frațiune a partitei lui Deák va funda un'a fóia nouă sub titlulu: „Reforma.“ Foi'a deachista „Századunk“ s'a fusiunatu cu „Pesti Napló.“ Se vorbesce despre un'a straformare radicale a organului stângi estreme „Magyar Ujság.“ Noi amu consiliu partitei din stâng'a estrema, ca se adauga mai bine la „Magyar Ujság“ un'a fóia de sera în limb'a germană, căci acesta partita este destul de reu cunoscută în afara, pentru ca birourile presei oficiale și dau tota ostenelă că se o defaimă înaintea opinionei publice — dice contele Bethlen în fóia sea.

Feder.

\*\* (Comitetul Reuniunei femeilor române în Iassu) Sambată trecuta în 8 a corentei (după cum se anunțase dejă prin „Corieru“ fiindu dio'a lipsata de statută pentru numirea nouui comitetu la asociatione „Reuniunea femeilor pentru ajutoriul la invetiatură copileloru orfane și serace“; încă dela orele 12 meridiane au inceputu a se adună mai multe membre ale asociației; s'a acceptat insa pâna la orele 2 postmeridiane spre a veni cătu se pote mai multe membre, și atunci (după ce s'a ascoltat reportul fostei casiere dn'a Mari'a Antoniadi asupr'a situației fondurilor) s'a procedat — cu numerul membriloru prezente, conformu stipulației exprese în art. 7 din statută — la alegerea nouui comitetu pentru sessionea 1869—1870. Resultatul scrutinului s'a fostu urmatorulu: Presedinta: Dn'a Elen'a Istrati în unanimitate. Vice-presedinte: Dnele Cornel'ia Emiliu și Elen'a Corjascu în unanimitate. Castera: Dn'a Aglae Tacu cu mai una întrunită voturilor.

Membre: Dnele Mari'a Ionescu și Victor'ia Ale sandrescu Ureche în unanimitate; ieră unele Smaranda Branz'a, Sof'a Costaforu, Cleopatr'a Petit, Emili'a Gherghel cu mare majoritate.

Secretare: Dnele Casand'r'a Hazu și Veronic'a Micle, cu mare majoritate.

Ajutorii comitetului: Dnii Georgiu Tacu, Georgiu Alecsandrescu Ureche, Georgiu Rosiu, Stefanu Emilianu și Teodoru Istrati cu mai unanimitatea voturilor.

Gaz. Tr.

\*\* (O femeia în funcția publică.) „Curierul de lassi“ ne aduce următoarea noutate sără rara și importantă pentru români: „Ni se comunica, că în comună Hodură, județul lassi, plas'a Bahloiu, postulu de notariu comunul, îl ocupă dn'a Elis'a Paleologu, obținendu unu salar de 100 lei pe luna. Se dice, că acestu notariu implinește tote afacerile competente conformu ordinilor prescrise. Eata dura intâia radia a diminetiei emancipatiei femeiloru în România. Noi aplaudăm această inițiativa nobila facuta în privirea progresului! Glorie acelor ce cu curaj străbatu calea ce duce la seriearea omenilor.

Gaz. Trans.

\*\* (Anticonciliu lui Ricciardi.) După ce s'a finit serbările poporale în Neapolea, anticonciliu lui Ricciardi ese totu mai tare la lumina. Florentianii liberali voru transmite la anticonciliu, pre Martinati, Mantici și pre Lobi'a. Ricciardi publică în dilele acestea un'a scrișoare, în care numera unuspredice cetății din peninsula Itali'a și Sicili'a, ai căroru cetățeni sunt provocati a se întruni în 8 Dec. în adunare publică și a-si exprime următoria resoluție: 1. Resbelu neimpacatu contră papismul. 2. Protestu contră silei ce face Napoleonu. 3. Libertatea necondiționată de conștiință pentru totu omulu.

Feder.

Pentru cele 30 familii nefericite din Tofalău au mai incurzu:

(Continuare.)

Din Sebeșiu s'a tramis prin D. Prot. Ioanu Tipiu, dela DD: Ioanu Tipiu Prot. 1 fl. Avraamu Davidu 1 fl. Ioanu Lasitia 1 fl. Damianu Mog'a 1 fl. Dela creștini la 12 Oct. în biserică nouă 1 fl. 51 xr.

Sum'a 5 fl. 51 xr.

Totu din Sabăsiu, s'a tramis prin D. Par. și Ass. Cons. Nicolau Lazaru, dela DD: Nicolau Lazaru 1 fl. Georgiu Opritia 50 xr. Tom'a Henegariu 50 xr. Petru Tecău 40 xr. Samuilu Radu 40 xr. Ioanu Limbenu 30 xr. Mateiu Opincariu 20 xr. Ioanu Opritia 20 xr. Ioanu Gavriilu 20 xr. Nicolae Draghiu senioru 20 xr. Petru Precupu 20 xr. Nicolae Draghiu junioru 20 xr. Ved. An'a Bordeiu 20 xr. Ved. Ioan'a Ioanu Lazaru senioru 20 xr. Petru Ioanu Chircă 20 xr. Nicolae Petruțiu Opincariu 20 xr. Nicolae Tom'a Gutia 20 xr. Ioanu Tecău 20 xr. Nicolau Tecău 16 xr. Georgiu Limbenu 15 xr. Petru Tineu 14 xr. Ioanu Mog'a 13 xr. Daniilu Chico'a 12 xr. Ioanu S. Opincariu 10 xr. Nicolae Ioanu Pardositoru din Răstări 10 xr. Petru Cuteniu 10 xr. Vasiliu Limbenu 10 xr. Mari'a ved. Stefanu Mog'a 10 xr. Ioanu Lazaru 10 xr. Georgiu Lazaru 10 xr. Ved. Simeon'a Ilie Limbenu 10 xr. Nicolae Gutia senioru 3 xr. Dela mai multi creștini tienatori de biserică vechia din Sebeșiu 2 fl. Dela unu necunoscutu 12 xr.

Sum'a totală 9 fl. 15 xr.

Din Turcăsiu (Sacele), s'a tramis prin dlui Nicolau Soiu, parochu și inv., dela Biserica s. Adormiri 5 fl., dela DD: Ioanu Odoru parochu 1 fl. Nicolau Soiu 1 fl. Ioanu Banciu 2 fl. Georgiu I. Caciula 1 fl. Ioanu Sulica 1 fl. Ioanu Pascu Caciula 1 fl. Ioanu Dragomiru Cazacu 1 fl. Georgiu Gomolea 1 fl. Radu I. Gog'a 1 fl. Ierimie Dimitriu Erimi'a 1 fl. Georgiu G. Butanchi 1 fl. Dn'a veduvă Mari'a Ioanu Butanchi 1 fl. Ioanu Zernescu 60 xr. Petru P. Barbacu 50 xr. Constantin Pascu Caciula 50 xr. Tom'a Pandrea 50 xr. Ioanu Babesiu 40 xr. Dn'a veduvă Mari'a Mateiu Jig'a 40 xr. Micu M. Caciula 30 xr. Dimitriu Ioanu Caciula 20 xr. Dimitriu Dimitrie Caciula 20 xr. Ioanu I. Bobesiu 20 xr. Dimitriu Dtric Berca 20 xr. Radu Banciu 20 xr. Georgiu G. Bezarea 20 xr. Simeonu Caciula 10 xr. Ioanu Antimiru 10 xr. Ioanu Ogea 10 xr. Dn'a Susan'a Ioanu Papucu 10 xr. Dn'a Susan'a Ales. Odoru 10 xr. Dn'a veduvă Elen'a Alessiu Caciula 10 xr. O alta femeie ne-

cunoscută 10 xr; apoi de la mai multi căte mai putin de 10 xr. s'a adunat inca 60 xr, cu totul dura sum'a de susu.

23 fl. 70 xr.

Din Alba-Julia, s'a tramis prin d. Parochu și Adm. prot. Alex. Turdașianu, dela DD: Alessandru Tordosianu parochu gr. or. 1 fl. Georgiu Bergheanu proprietariu, 1 fl. Georgiu Rozoru prop. 1 fl. Georgiu Solomonu prop. 1 fl. Dimitriu Redu prop. 1 fl. Ioanu Dură prop. 1 fl. Ioanu Gerasimu prop. 50 xr. Nicolau Berghianu prop. 1 fl. Nicolau Drambarénu ecclis. 1 fl. Samuilu Tirlea prop. 1 fl. Sebastianu Teslă prop. 1 fl. Trifonu Campeano 1 fl. Albertu Natana israelit 50 xr. Sum'a 12 fl. v. a. (Va urmă.)

Sabiu, 12/24 Decembrie 1869.

Comitetul.

## Concursu.

Pentru stațiunea invetiatoră din comună Crivină protopopiatulu Lugosiului, cu care suntu impreunate următoarele, și adeca:

Salariul anualu bani gata 300 fl. val. austr. 8 orgii de lemn din care sa incaldeșă și scola, quartiru liberu și 3 jugere de livada și gradina de  $\frac{1}{2}$  jugeru, se deschide concursu pâna în 30 de dile din diu'a datului de iosu, doritorii de a ocupă stațiunea de susu se adreseze recursele loro la sindicul parochialu alu comunei Crivină și se alăture atestatele de preparandia și alte scoli absolute — încătu recurrentilor le va fi cu potinția sa — se ivescă în comună. Post'a ultima Zidovă (Zidovă).

Crivină, 16 Novembre 1869.

Comitetul parochialu.

(34—2)

## Concursu.

La scola normală capitale gr-res în Selische protopopiatulu tract. Sabiu lui I. face trebuintia de un'a invetiatoră la copile pentru lucruri femeiesci de mâna, cu salariu anual de 240 fl. v. a. și quartiru liberu.

Concursul provoziu cu documentele recerute sa se adreseze către comitetulu subscrizu, post'a ultima Sacelul (Szetsel) pâna în 20 Decembrie 1869.

Selische 23 Novembre 1869.

Comitetul parochiale gr. res.

(24—4)

199—1869. Edictu.

Simeonu Ioanu Rodeanu din comună Pianu de susu scaunulu și protopresbiteratulu Sebeșiu de 5 ani de dile si-au parasit cu infidelitate pre legiuția sea soția Ioan'a nascuta Ioanu Beră totu de aci, pribegindu în lume fără a se scă locul aflarei sele; se cîtează prin acésia că pâna la finea lunei lui Novembre 1870; cu atât mai tare sa se infășeze înaintea soțului protopr. subsemnatu, căci altmîntre și în absența lui pără în contra-i radicata de socii se va otaf amesuratu canoneloru s. s. noastre biserici.

Forulu protopresbiteralor gr. or.

Sabăsiu, în 29 Novembre 1869.

I. Tipiu,

Prot.

(28—2) Burs'a de Vien'a.

Din 12/24 Decembrie 1869.

Metalicele 5%	59	95	Act. de credițu	257	70
Imprumut. nat. 5%	70	20	Argintulu	121	25
Actiile de banca	733		Galbinulu	5	83%